РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2020/975 НА КОМИСИЯТА

от 6 юли 2020 година

за разрешаване на споразумения и решения относно мерки за стабилизиране на пазара в лозаро-винарския сектор

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 ([1]) на Съвета, и по-специално член 222 от него,

като има предвид, че:

(1) Съюзът е водещият производител на вино в света. През пазарните години 2014/2015—2018/2019 средното годишно производство на вино в Съюза беше 167,6 милиона хектолитра. Пазарната година за виното трае от 1 август до 31 юли следващата година. На Съюза се падат 45 % от площите за отглеждане на лозя в света, 65 % от световното производство, 60 % от световното потребление и 70 % от износа за трети държави. Петте държави с най-голямо винопроизводство в Съюза — в низходящ ред според производствените обеми — са Италия, Франция, Испания, Германия и Португалия.

(2) Пандемията от COVID-19 и въведените от държавите членки масови ограничения на движението на граждани доведоха за лозарите и винарите до икономически сътресения, а оттам — и до финансови затруднения и проблеми с паричните потоци.

(3) Разпространението на болестта и въведените мерки ограничиха наличието на работна ръка, а това затруднява най-вече етапите на производство, преработка и транспортиране на винено грозде и вино.

(4) Задължителното затваряне на ресторанти, хотели и барове, както и отмяната на празнични събития, тържества (като сватби, рождени дни) и делови мероприятия в Съюза и в трети държави доведе до внезапно няколкомесечно преустановяване на работата в секторите на хотелиерството и ресторантьорството. Освен това от март 2020 г. в повечето държави членки сериозни смущения изпитват и дейностите в областта на туризма, включително винарския туризъм, като дегустации и панаири, както и покупки и консумация при източника.

(5) В резултат на гореизложеното настъпиха значителни промени в моделите на търсене на вино. Търсенето от страна на потребителите се пренасочи към консумация на вино в домашни условия. Въпреки че при някои винарски продукти този вид консумация се увеличи, тя не успява да компенсира спада на търсенето от страна на сектора на хотелиерството и ресторантьорството.

(6) Затварянето на ресторанти и други обекти в сектора на хотелиерството и ресторантьорството предизвика спад в оборота на винопроизводителите. През първото тримесечие на 2020 г. винопроизводителите в Германия изгубиха 50 % от оборота си поради неосъществени продажби за ресторантите. Освен това продажбите за специализираните магазини за вина, които често предлагат вина от по-високи ценови категории, намаляха с 23 %. Оценките от отрасъла показват, че в целия Съюз от средата на март до края на май 2020 г. затварянето на ресторантите, баровете и хотелите е довело до 30-процентен спад в обема и 50-процентен спад в стойността на продажбите на вино в сравнение с тези преди затварянето.

(7) Въпреки неотдавнашното облекчаване на някои мерки и на някои ограничения на движението, включително повторното отваряне на ресторанти и други обекти в сектора на хотелиерството и ресторантьорството, не се очаква ситуацията да се нормализира през следващите 6 месеца. Ресторантите и другите обекти в сектора на хотелиерството и ресторантьорството ще трябва да съблюдават изискванията за спазване на отстояние между хората, което ограничава броя на клиентите. Освен това в много държави членки продължават да важат някои ограничения във връзка с броя на участниците в различни събирания, в това число частни прояви (като например сватби), при които по традиция се консумира вино.

(8) Световният туризъм, който се очаква през второто тримесечие на 2020 г. да изпита 70-процентен спад в оборота, вероятно през следващите 6 месеца също няма да успее да се възстанови в достатъчна степен, така че да компенсира отсъствието на консумация в ресторантите през периода на масивните ограничения на движението.

([1]) ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 671.

(9) Прогнозите сочат, че през пазарната 2019/2020 г. като цяло консумацията на вино в Съюза ще спадне на 108 милиона хектолитра. В сравнение със средната стойност за последните 5 пазарни години, това представлява общо намаление на консумацията с над 8 %.

(10) За лозаро-винарския сектор на Съюза особено важен е износът за трети държави. През 2019 г. неговата стойност беше общо 12,1 милиарда евро. По време на пандемията от COVID-19 износът беше засегнат от логистични проблеми и намаление на консумацията поради ограниченията на движението, въведени и в трети държави. Избухването на пандемията от COVID-19 в Китай предизвика сериозно претоварване на тамошните и на други пристанища, както и зачестено анулиране на курсовете на транспортните кораби, което доведе до недостиг на контейнери, значително нарастване на разходите за транспорт и отлагане на износните операции. Освен това износът на вино от Съюза вече беше засегнат неблагоприятно от повишените вносни мита, които Съединените щати наложиха върху някои вина от Съюза. От октомври 2019 г. Съединените щати, които са основният пазар за износ на вино от Съюза, наложиха 25-процентно адвалорно вносно мито върху непенливи вина от Съюза.

(11) Като цяло се очаква през пазарната 2019/2020 г. износът на вино от Съюза за трети държави да е с 14 % по-нисък спрямо предходната пазарна година и спрямо средната стойност за последните 5 пазарни години. В сравнение с май 2019 г., през май 2020 г. износът на френски, италиански и испански вина за трети държави намаля значително: при френските вина — с 33 % от обема и 55 % от стойността, при италианските вина — с 22 % от обема и 26 % от стойността, при испанските вина — с 63 % от обема и 43 % от стойността. Сравнението със същите референтни периоди показва, че особено засегнат е износът на пенливи вина. По оценки от лозаро-винарския сектор, през май 2020 г. износът на шампанско за Съединените щати и Китай е намалял с 64 % от обема и 55 % от стойността, износът на просеко за трети държави е намалял с 27 % от обема и 32 % от стойността, а износът на кава за трети държави е намалял с 40 % от обема и стойността.

(12) Понастоящем освен това има големи обеми вино на склад — те се дължат на изключителната реколта от 174,4 милиона хектолитра през пазарната 2018/2019 г., поради която началните запаси за пазарната 2019/2020 г. са с 14 % по-големи в сравнение с пазарната 2018/2019 г. Непродаденото вино ще трябва да се държи на склад.

(13) Горепосочените обстоятелства водят до определянето на тези събития като период на сериозен пазарен дисбаланс.

(14) За да се подпомогнат усилията на лозарите и винарите за постигане на баланс в настоящия период на сериозен пазарен дисбаланс, е целесъобразно да се позволи сключването на споразумения и вземането на решения от страна на земеделските стопани, асоциациите на земеделски стопани, асоциациите на подобни асоциации, признатите организации на производители, асоциациите на признати организации на производители и признатите междубраншови организации относно производството на винено грозде и на вино, на временна основа за период от 6 месеца. Тези мерки включват: i) обработка и преработка; ii) складиране; iii) съвместно популяризиране; iv) изисквания за качество; и v) временно планиране на производството.

(15) Тези споразумения и решения могат да включват: i) преработка на вино за други цели, като например дестилация на вино в алкохол; ii) създаване и намиране на складов капацитет за складиране на повишения обем вино; iii) популяризиране на консумацията на вино; iv) договаряне на изисквания за качество, които биха ограничили предлагането на пазара на вина до вината, които отговарят на тези изисквания; и v) мерки за планиране с цел намаляване на обемите за бъдеща реколта.

(16) Всяко споразумение или решение следва да бъде временно разрешено за срок от 6 месеца. Периодите, през които може да се очаква, че горепосочените мерки ще окажат най-голямо въздействие, са предстоящият гроздобер за пазарната 2020/2021 г., която започва през август 2020 г., и подготовката за празненствата по случай края на годината — през тези два периода се консумират и изнасят преди всичко вина и пенливи вина от високи ценови категории.

(17) В съответствие с член 222, параграф 1, първа алинея от Регламент (ЕС) № 1308/2013 разрешение се предоставя, при условие че с него не се нарушава функционирането на вътрешния пазар и че споразуменията и решенията са насочени изключително към стабилизирането на засегнатия сектор. Тези специфични условия изключват споразумения и решения, които пряко или косвено водят до раздробяване на пазарите, до дискриминация въз основа на национална принадлежност или до фиксиране на цените. Ако споразуменията и решенията не отговарят на тези условия или повече не отговарят на тези условия, по отношение на тези споразумения и решения се прилага член 101, параграф 1 от Договора.

(18) Разрешението, предвидено в настоящия регламент, следва да обхваща територията на Съюза, тъй като сериозният пазарен дисбаланс засяга целия Съюз.

(19) За да бъдат държавите членки в състояние да преценят дали споразуменията и решенията относно производството на винено грозде и на вино не нарушават функционирането на вътрешния пазар и дали са насочени изключително към стабилизирането на лозаро-винарския сектор, на компетентните органи на държавата членка (включително органите в областта на конкуренцията) с най-голям дял от прогнозирания обем на производството на винено грозде и на вино, обхванат от тези споразумения или решения, следва да бъде представена информация относно сключените споразумения и взетите решения и относно обема на производството на винено грозде и на вино, както и периода, за които се отнасят.

(20) Като се имат предвид сериозният пазарен дисбаланс, необходимостта да се вземат под внимание наличните запаси от вино, спадът в консумацията и загубата на експортни пазари, както и за да се помогне на лозаро-винарския сектор да се възстанови в периода, когато свързаните с COVID-19 ограничения бъдат облекчени, включително до и след празненствата по случай края на годината, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня след деня на публикуването му.

(21) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Комитета за общата организация на селскостопанските пазари,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Без да се засягат член 152, параграф 1а, член 209, параграф 1 и член 210, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1308/2013, на земеделските стопани, асоциациите на земеделски стопани, асоциациите на подобни асоциации, признатите организации на производители, асоциациите на признати организации на производители и признатите междубраншови организации се разрешава да сключват споразумения във връзка с производството на винено грозде и на вино и да вземат общи решения във връзка с производството на винено грозде и на вино относно обработката и преработката, складирането, съвместното популяризиране, изискванията за качество и временното планиране на производството по време на период от 6 месеца, считано от датата на влизане в сила на настоящия регламент.

Член 2

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че посочените в член 1 споразумения и решения не нарушават правилното функциониране на вътрешния пазар и са насочени изключително към стабилизирането на лозаро-винарския сектор.

Член 3

Географският обхват на настоящото разрешение е територията на Съюза.

Член 4

1. Непосредствено след сключването на споразуменията или вземането на решенията, посочени в член 1, съответните земеделски стопани, асоциации на земеделски стопани, асоциации на подобни асоциации, признати организации на производители, асоциации на признати организации на производители и признати междубраншови организации съобщават за тези споразумения или решения на компетентните органи на държавата членка с най-голям дял от прогнозирания обем на производството на винено грозде и на вино, обхванат от тези споразумения или решения, като посочват следното:

а) обхванатия прогнозен обем на производството на винено грозде и на вино;

б) очаквания период на прилагане.

2. Не по-късно от 25 дни след края на шестмесечния период, посочен в член 1, съответните земеделски стопани, асоциации на земеделски стопани, асоциации на подобни асоциации, признати организации на производители, асоциации на признати организации на производители и признати междубраншови организации съобщават на компетентните органи, посочени в параграф 1 от настоящия член, обема на производството на винено грозде и на вино, който е действително обхванат от споразуменията или решенията.

3. Съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/1185 на Комисията ([2]) държавите членки уведомяват Комисията за следното:

а) не по-късно от 5 дни след края на всеки едномесечен период — за споразуменията и решенията, които са им били съобщени в съответствие с параграф 1 през този период;

б) не по-късно от 30 дни след края на шестмесечния период, посочен в член 1 — преглед на споразуменията и решенията, приложени през този период.

Член 5

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 6 юли 2020 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

([2]) Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/1185 на Комисията от 20 април 2017 г. за определяне на правила за прилагане на регламенти (ЕС) № 1307/2013 и (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на уведомленията до Комисията относно информация и документи и за изменение и отмяна на няколко регламента на Комисията (ОВ L 171, 4.7.2017 г., стр. 113).